USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Evy Šonkové a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **V. K.**, zastoupený Mgr. Tomášem Krejčím, advokátem se sídlem Pařížská 204/21, Praha 1, proti žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, proti rozhodnutím žalovaného ze dne 18. 10. 2022, č. j. CPR-31851-3/ČJ-2022-930310-V234, a ze dne 18. 10. 2022, č. j. CPR-31851-4/ČJ-2022-930310-V234, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 5. 1. 2023, č. j. 45 A 3/2022-57,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalobci **se vrací** zaplacený soudní poplatek za řízení o kasační stížnosti ve výši **5000 Kč**, který mu bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám jeho zástupce Mgr. Tomáše Krejčího, advokáta.

IV. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Správní orgány uložily žalobci správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (zákon o pobytu cizinců), protože se na území ČR zdržoval nelegálně. Také mu stanovily dobu jednoho roku, po kterou mu nelze umožnit vstoupit na území členských států EU, zároveň však konstatovaly, že podle § 120a zákona o pobytu cizinců se na žalobce vztahují důvody znemožňující jeho vycestování podle § 179 téhož zákona.

[2] Žalobce se bránil žalobou ke krajskému soudu, který ji však zamítl. Neztotožnil se s argumentem, že by vyhoštění bylo možné uložit, jen pokud cizinec na území pobýval

neoprávněně v okamžiku vydání rozhodnutí o vyhoštění. Takový výklad by vedl k absurdním závěrům a cizinec by nemohl být vyhoštěn nikdy, protože zahájením řízení o vyhoštění je ukončen neoprávněný pobyt cizince. To však neznamená, že by dřívější neoprávněný pobyt byl zhojen a nešlo za něj uložit správní vyhoštění.

[3] Existence důvodů znemožňujících vycestování (jako je nyní válka na Ukrajině), neznamená, že byl nebylo možné vydat rozhodnutí o správním vyhoštění. Překážka podle § 179 zákona o pobytu cizinců nemusí být trvalého charakteru a zákon počítá s tím, že rozhodnutí po určitou dobu (do odpadnutí překážky) nebude vykonatelné. Až v případě uplynutí pěti let od nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění zákon v tomto případě spojuje s překážkou zánik platnosti tohoto rozhodnutí. Podle zákona o pobytu cizinců také není následkem udělení víza za účelem strpění zastavení řízení o správním vyhoštění.

II. Argumentace účastníků řízení

[4] Žalobce (stěžovatel) brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.). Stěžovatel nesouhlasí s výkladem § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců a argumentuje, že přítomný čas ve slově „pobývá“ je nutné vyložit tak, že umožňuje vyhostit cizince, který v době rozhodnutí pobývá v ČR bez platného oprávnění k pobytu. Protože získal vízum k pobytu za účelem strpění, odpadl důvod pro vedení správního řízení o vyhoštění a žalovaný měl rozhodnutí zrušit a řízení zastavit. Krajský soud měl dále nesprávně posoudit otázku přerušení řízení a změny výroku rozhodnutí, kterou provedl žalovaný. Nesprávná je také uložená povinnost nahradit náklady správního řízení o vyhoštění.

[5] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry uvedenými v rozsudku krajského soudu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, NSS kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS., v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. Ve věci stěžovatele však tyto podmínky naplněny nejsou.

[7] Skutkově téměř totožnou věc (jedná se o bratra stěžovatele) se stejnými kasačními námitkami již NSS posoudil v usnesení ze dne 27. 7. 2023, č. j. 2 Azs 53/2023-21, kde i výstižně shrnul přiléhavou judikaturu. Ve vztahu k výkladu § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců odkázal např. na rozsudky NSS ze dne 19. 4. 2018, č. j. 3 Azs 234/2017-28, bod 15, ze dne 24. 1. 2019, č. j. 7 Azs 405/2018-43, bod 15 a ze dne 3. 10. 2018, č. j. 6 Azs 300/2018-23, bod 26. Dospěl k závěru, že neoprávněnost pobytu je

nutné posuzovat ve vztahu k okamžiku kontroly, nikoliv vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. NSS nemá důvod se od těchto závěrů odchýlit.

[8] Stejně jako v usnesení č. j. 2 Azs 53/2023-21, stěžovatel nezpochybňuje nosné důvody, na nichž krajský soud založil své právní posouzení. Nepolemizuje s argumentem, že zahájením řízení o správním vyhoštění je ukončen neoprávněný pobyt cizince, tudíž v době vydávání rozhodnutí o správním vyhoštění, a v případě řízení o odvolání proti němu, se cizinec z povahy věci fakticky nenachází na území nelegálně [a tedy by nikdy nemohl naplňovat hypotézu „pobývá-li“ na území bez platného oprávnění k pobytu, pakliže by § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců byl interpretován tak, jak požaduje]. Stěžovatel ani nereaguje na skutečnost, že jemu udělený pobytový titul vízum za účelem strpění pobytu podle § 33 zákona o pobytu cizinců není uveden mezi zákonem předvídanými příčinami zániku platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění (srov. § 120a odst. 6 až 8 zákona o pobytu cizinců), z čehož krajský soud dovodil, že se ve stěžovatelově situaci nejedná o překážku uložení správního vyhoštění.

[9] Námitky proti posouzení žalovaným učiněné změny výroku rozhodnutí o správním vyhoštění a uložení povinnosti nahradit náklady správního řízení nebrojí proti posouzení krajského soudu (jsou doslovným zopakováním žaloby), a proto nemohou založit přijatelnost kasační stížnosti.

[10] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že krajský soud se nedopustil žádného zásadního pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele; respektoval judikaturu, od níž se sám NSS nehodlá jakkoli odchýlit. Při přezkoumávání skutkového stavu se nedopustil chyb, které by svojí povahou stály proti samotným základním zásadám přezkumného soudního řízení; stejně tak napadený rozsudek nevykazuje žádné nedostatky, které by bylo v rozporu s právem na spravedlivý proces nechat bez povšimnutí, natož pak nedostatky závažné.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[11] Vzhledem k výše uvedenému NSS uzavírá, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje zájmy stěžovatele, a proto není důvod pro její přijetí k věcnému projednání. Posuzovaná věc se netýká otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou NSS, ani těch, které jsou řešeny rozdílně, stejně tak nebyl shledán důvod k judikaturnímu odklonu. Kasační soud rovněž neshledal zásadní pochybení krajského soudu. NSS proto kasační stížnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[12] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti NSS rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Ačkoli byla kasační stížnost odmítnuta, což je situace, na kterou obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., k odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, publ. pod č. 4170/2021 Sb. NSS, odst. 52), a proto je namístě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, avšak nevznikly mu žádné náklady nad rozsah jeho úřední činnosti, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[13] Nejvyšší správní soud zároveň rozhodl o vrácení soudního poplatku za řízení o kasační stížnosti ve výši 5000 Kč, a to na základě § 10 odst. 2 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Soudní poplatek bude vrácen ve lhůtě 30 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení k rukám zástupce žalobce (§ 10a zákona o soudních poplatcích).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. července 2023

Mgr. Eva Šonková
předsedkyně senátu